

Joensuun ratapihan parantaminen

Suunnittelukohde 1/2018

Ratapihan toimintavarmuutta parannetaan uusilla turvalaitteilla ja liikenteen hoitoraitteella. Junaliikenteen täsmällisyyttä parannetaan muun muassa pääraiteen siirrolla, henkilö- ja tavaraliikenteen eriyttämisellä ja sähköisyyksillä

NYKYTILA

Joensuun rooli ja toiminta rautatieliikennejärjestelmässä on muuttunut ajan saatossa eivätkä raiteistomalli ja tekninen varustelu vastaa nykyisiä liikenteellisiä tarpeita. Tulevaisuuden näkymät ja tavoitteet eroavat myös nykyisistä toimintatavoista. Toimiva, tehokas ja tarkoituksenmukainen tavaraliikenteen ratapiha on merkittävä osa kilpailukykyistä liikennejärjestelmää. Liikennepaikka tulee varustaa moderneilla liikenteenohjaus- ja turvalaitteilla ja raiteisto tulee muuttaa nykyistä ja tulevaa liikennettä paremmin palvelevaksi. Nykyinen toimintamalli sitoo huomattavasti liikenteenohjaushenkilöstöä ja lähivuosien eläköitymiset edellyttäisivät uusien henkilöiden palkkaamista. Myös raiteiston tekninen kunto riittää vielä muutamaksi vuodeksi, minkä jälkeen päällysrakenne on uusimisen tarpeessa

HANKE JA TAVOITTEET

Ratapihan nykyiset mekaaniset liikenteenohjaus- ja turvalaitteet korvataan nykyaikaisella tietokonepohjaisella järjestelmällä ja samalla raiteistomalli ja ratatekninen rakenne uusitaan nykyliikennettä palvelevaksi ja toimivaksi ratapihaksi. Joensuussa tärkeä kehittämiskohde on myös henkilöliikenteen palvelutason parantaminen laitureita korottamalla ja matkustajien liikkumisen helpottamiseksi rakennettava silta välilaiturille. Toimenpiteet mahdollistavat täyspitkien junien saapumisen ja lähtemisen, mikä parantaa tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä.

Joensuun kehittämisen ensisijaiset tavoitteet ovat liikenteen palvelutason parantaminen sekä operatiivisten kustannussäästöjen lisäksi nykyistä parempi joustavuus.

Turvalaiteinvestoinneilla saadaan aikaan liikennöinnin hallittavuuden sekä kokonaisturvallisuuden parantuminen. Hanke parantaa myös matkustajien ja ratapihatyöntekijöiden turvallisuutta. Liikennejärjestelmätasolla hanke parantaa rautatiejärjestelmän toimivuutta ja täsmällisyyttä. Lisäksi hanke mahdollistaa henkilöliikenteessä nykyistä toimivammat matkaketjut.



Tiesuunnitelma Mt 5013 Kuhasalontie liittyy osana parannustoimenpiteisiin ja sisältää tie- ja katu järjestelyiden lisäksi uuden Peltolan ylikulkusillan rakentamisen tavararatapihan yli. Tie-, katu- ja sillan rakentaminen tulee toteuttaa ennen Joensuun ratapihan parantamista.

AIKATAULU

- Joensuun ratapihan yleissuunnitelma valmistui vuoden 2013 helmikuussa.
- Joensuun ratapihan ratasuunnitelman valmistui 3/2017.
- Mt 5013 Kuhasalontien tiesuunnitelma valmistui 3/2017
- Rakentaminen on aloitettavissa ratapihan osalta aikaisintaan 2019.
- Käyttöönotto on 3 vuotta hankkeen aloittamisesta, kun Mt 5013 Kuhasalontien tiesuunnitelman mukaiset toimenpiteet on ensin toteutettu.

KUSTANNUKSET

Kustannusennuste ratapihan osalta on 77 M€, josta Joensuun kaupungin osuus on 3 M€ (melunsuojaus) ja Mt 5013 Kuhasalontien osalta 5,3 M€, josta Joensuun kaupungin kustannusosuus on 0,66 M€ MAKU130 (2010=100).

VAIKUTUKSET

- + Raiteistomallin kehittäminen parantaa erityisesti tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä.
- + Pidemmät raiteet mahdollistavat täyspitkien junien saapumisen ja lähtemisen ratapihalta
- + Sähköveturin käytön lisääntymisen myötä dieselvetureista aiheutuvat haitat lähiasukkaille vähenevät
- + Tietokoneasetinlaitteen rakentaminen vähentää liikenteenohjauksen henkilötöiden tarvetta ja kustannuksia
- + Tietokoneasetinlaite parantaa myös turvallisuutta inhimillisen virheen mahdollisuuden pienentyessä
- + Kunnossapidon kustannukset vähenevät perusparannuksen ansiosta
- + Junaliikenteen ja kunnossapidon kustannussäästöt ovat 3,3 M€/vuosi. Diskontattuna 30 vuoden ajalle vastaa 59,7 M€ hyötyä.
- mikäli hanke siirtyy kauko-ohjaus ja vaihteenvaihdot uuden raiteistokaavion mukaisesti, lisäkustannukset ovat noin 2M€